

Гришич І. О.,
студент 2 курсу магістерського рівня, спеціальність «Економіка»
Науковий керівник: канд. екон. наук, доцент Крючкова Н. М.,
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, м. Одеса

СТАБІЛІЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ У ПОСТВОЄННИЙ ПЕРІОД

Метою стабілізації економіки є досягнення стійкого зростання ВВП, зниження інфляції, скорочення безробіття та збереження стійкої зовнішньоекономічної позиції. Для забезпечення сталого економічного зростання необхідно стимулювати економічну активність та розвиток з метою пожвавлення ділової активності та підвищення доходів домогосподарств. Зниження темпів інфляції є важливим для підтримки цінової стабільності та збереження купівельної спроможності і заощаджень споживачів. Стабілізація економіки має на меті створення нових робочих місць та зниження рівня безробіття, що є важливим для соціальної стабільності та економічного процвітання.

Стабілізаційна політика – сукупність державних заходів, спрямованих на пом'якшення економічних коливань у короткостроковому періоді з метою підтримання в економіці повної зайнятості та оптимальної інфляції [1]. Суть макроекономічної стабілізації полягає в подоланні нестабільності в макроекономіці, яка виявляється у змінності рівня національного виробництва, цін, зайнятості та відсутності умов для стійкого зростання ВВП.

Стабілізація національної економіки полягає в збалансуванні рівня виробництва та споживання, контролі інфляції та безробіття, а також забезпеченні макроекономічної стабільності. Основними чинниками стабілізації є: грошова політика, фіскальна політика, регулювання зовнішньої торгівлі, політика зайнятості, економічне планування, фінансова стабільність, стабільність цін.

До інструментів стабілізаційної політики належать: скорочення (у кращому випадку ліквідація) дефіциту консолідованого державного бюджету до рівня нижче 5% ВВП [2]; впровадження жорсткої монетарної політики, яка включає припинення пільгового кредитування дефіциту державного бюджету центральним банком; встановлено «монетарний якір», який передбачає фіксацію макроекономічних показників, таких як обмінний курс, номінальна грошова маса та номінальна заробітна плата, для досягнення фінансової стабілізації та зниження очікуваної інфляції; доходи домогосподарств будуть обмежені шляхом часткової індексації заробітної плати в державному секторі та соціальних виплат; запроваджено вільне ціноутворення для зменшення надлишкової грошової маси шляхом підвищення загального рівня цін.

Загалом ці заходи спрямовані на зменшення дефіциту державного бюджету, контроль над інфляцією, стабілізацію економіки та обмеження зростання доходів домогосподарств.

Важливість економічної стабільності для суспільства є дуже важливою, так як стабільна економіка є основою для забезпечення економічної безпеки країни. Вона допомагає запобігти кризам, економічним коливанням та спаду виробництва, які можуть призвести до соціальних та економічних проблем. Стабільна економіка сприяє сталому економічному зростанню, що, своєю чергою, призводить до покращення якості життя громадян. Специфіка макроекономічної стабілізації у перехідній економіці. У першу чергу відмінність макроекономічної стабілізації у перехідних до ринку країнах, в тому числі і Україні, полягає у тому, що вона направлена насамперед на подолання системної кризи, яка охопила всі сторони суспільного життя, – економічну, соціальну, політичну, духовну, – і має різноманітні чинники своєї появи, а не на пом'якшення циклічних коливань [3]. Стабільність та стійке зростання економіки країни залежить від кількох ключових факторів. Фіскальна політика, яка включає контроль уряду над бюджетом, податками та державними витратами, відіграє важливу роль у контролі споживчого попиту та сприянні економічному зростанню; міжнародні торговельні відносини та зовнішньоекономічне регулювання, включаючи обмінні курси, мають важливий вплив на стабільність, оскільки вони впливають на експорт та імпорт. Регулювання фінансового сектору, зокрема, через нагляд за банками та фінансовими установами, допомагає запобігати фінансовим кризам. Структурні реформи, включаючи зміни в економічній структурі та управлінні, ведуть до підвищення ефективності. Політика зайнятості спрямована на створення робочих місць та зниження рівня безробіття.

Отже, завданням макроекономічної стабілізації є зменшення амплітуди відхилень зазначених показників і зменшення рівня спаду. Ця мета реалізується через економічну політику, спрямовану на підтримку зближення реального рівня ВВП з його потенційним рівнем, що в свою чергу сприяє досягненню повного зайнятості та стабільних цін. Таким чином, у економіці практично усувається циклічне безробіття, а рівень інфляції залишається стійко мінімальним.

Список використаних джерел

1. Макроекономіка: базовий курс. С. 241. URL: <https://is.gd/yaO08P> (дата звернення: 08.08.2023).
2. Грідіна, Є. І. (2009). Економіка. URL: <https://epi.cc.ua/stabilizatsionnaya-politika.html> (дата звернення: 09.10.2023).
3. Сутність макроекономічної стабілізації та її моделі. URL: <https://library.if.ua/book/63/4521.html> (дата звернення: 27.08.2023).